

Praktijkgericht dementieonderzoek aan het mbo

Datum geplaatst: 29 december 2025

Deadline: **12 mei 2026, 14.00 uur**

Inhoud

1.	Samenvatting.....	1
2.	Doel subsidieoproep.....	2
2.1.	Doel	2
2.2.	Aanleiding en achtergrond.....	2
3.	Voorwaarden en verplichtingen	3
3.1.	Voorwaarden	3
3.1.1	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	3
3.1.2	Staatssteun voorkomen	3
3.1.3	De-minimisverordening	4
3.1.4	Algemene groepsvrijstellingsverordening	4
3.1.5	Samenwerking en bijdrage van derden.....	6
3.1.6	Welk bedrag kunt u aanvragen?	7
3.1.7.	Praktische voorwaarden.....	7
3.2.	Verplichtingen	8
4.	Beoordeling en prioriteitstelling	8
4.1.	Beoordelingsprocedure	8
4.2	Relevantiecriteria	9
4.3	Kwaliteitscriteria	10
4.4	Prioriteitstelling	11
5.	Indiening via Mijn ZonMw	12
5.1	Tips	12
5.2	Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	12
5.3	Inhoudelijke vragen	12
5.4	Technische vragen	12
5.5	Downloads en links.....	12
6.	Bijlagen	13
	Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV.....	14
	Bijlage 2 – Staatssteun – de-minimisverordening	15

1. Samenvatting

Wie

Deze subsidieronde staat open voor (docent)onderzoekers die werkzaam zijn bij een in Nederland gevestigde mbo-instelling en die onderdeel uitmaken van een practoraat binnen de sector Zorg, Welzijn en Sport. Met deze subsidie krijgen zij de kans om innovatieve, praktijkgerichte onderzoeksvragen op het gebied van dementie uit te werken, een interdisciplinaire aanpak te faciliteren en zorgpraktijk, onderwijs en onderzoek te combineren.

Waarvoor

Met deze subsidieoproep wil het Onderzoeksprogramma Dementie kennisontwikkeling en innovatie in het mbo (waar veel zorgprofessionals worden opgeleid die te maken krijgen met mensen met dementie) stimuleren. Het doel van deze subsidieoproep is om praktijkgericht en innovatief onderzoek te stimuleren dat, via het opnemen van nieuwe kennis binnen het onderwijs aan (toekomstige) professionals, bij kan dragen aan het voorkomen en behandelen van dementie en aan de kwaliteit van leven voor mensen met dementie en hun naasten. De kennis verbetert zo de kwaliteit van de Nederlandse dementiezorg.

Wat

- Het maximale budget per subsidieaanvraag is €200.000,-. In totaal is voor deze subsidieronde €2.000.000,- beschikbaar.
- De looptijd van de projecten is maximaal 36 maanden.
- ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun. Voor deze subsidieronde gelden daarom twee staatssteunmaatregelen, de De-minimisverordening, en de Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV).

Wanneer

Parallel aan deze oproep gericht op dementie staat ook een oproep voor MBO practoraten open vanuit het programma Grip op Onbegrip. De deadline voor indiening is in beide oproepen **12 mei 2026 om 14.00 uur**. Voorafgaand organiseert ZonMw een aantal informatiebijeenkomsten.

Bijeenkomst 1: algemene informatiebijeenkomst (online)	20 januari 2026 16.00 tot 17.00 uur (algemeen) 17.00 tot 18.00 uur (verdieping AGO-oproep)
Bijeenkomst 2: Tips en tricks sessie NWO-gebouw Den Haag (zaal 300) (fysieke deelname, online aansluiten mogelijk)	4 februari 2026 15.00 tot 17.00 uur
Bijeenkomst 3: Samenwerking, staatssteun & financiën (online)	3 maart 2026 16.00 tot 17.30 uur
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	12 mei 2026, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten (start wederhoor)	17 juni 2026
Deadline indienen wederhoor	1 juli 2026 ¹
Besluit	Begin oktober 2026
Uiterlijke startdatum	16 december 2026

¹ Let op dat er iemand beschikbaar is gedurende de periode van het wederhoor.

2. Doel subsidieoproep

2.1. Doel

Met deze subsidieoproep wil het Onderzoeksprogramma Dementie kennisontwikkeling en innovatie in het mbo (waar veel zorgprofessionals worden opgeleid die te maken krijgen met mensen met dementie) stimuleren. Het doel van deze subsidieoproep is om praktijkgericht en innovatief onderzoek te stimuleren dat, via het opnemen van nieuwe kennis binnen het onderwijs aan (toekomstige) professionals, bij kan dragen aan het voorkomen en behandelen van dementie en aan de kwaliteit van leven voor mensen met dementie en hun naasten. De kennis verbetert zo de kwaliteit van de Nederlandse dementiezorg.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door practoraten (i.o.). Vanuit hun rol als bruggenbouwer tussen onderzoek, onderwijs en de beroepspraktijk krijgen practoraten zo de kans om zowel maatschappelijke als wetenschappelijke impact te genereren in het dementieveld.

2.2. Aanleiding en achtergrond

Een groot deel van de (zorg)professionals die in aanraking komen met mensen met dementie wordt in het mbo-onderwijs opgeleid. In het beroepsonderwijs spelen practoraten een centrale rol. Een practoraat is een expertisecentrum, geleid door een practor. Een practoraat innoveert beroepsonderwijs en vergroot vakkennis door de uitvoering van praktijkonderzoek. Een practoraat vormt een kenniskring met docenten, studenten en regionale partners, en bevordert kennisuitwisseling. De activiteiten hebben meerwaarde voor de beroepspraktijk, de studenten (beroepsbekwaamheid en beroepsperspectief) en de docenten (professionalisering binnen het vakgebied) en leiden tot verbetering van het onderwijs. Practoraten slaan, als expertisepplatform, de brug tussen onderzoek, onderwijs en de beroepspraktijk en spelen een steeds belangrijkere rol in kennisontwikkeling.

Verkenning The Next Organization

In 2024 is een verkenning uitgevoerd door [The Next Organization](#). Hierin is onderzocht hoe het huidige landschap van practoraten eruit ziet én hoe het onderwerp dementie binnen dit landschap al haar plek heeft. Er zijn kansrijke ontwikkelrichtlijnen geïdentificeerd voor de versterking van practoraten op elementen van de kennis-, onderzoek-, en innovatie infrastructuur. Het Onderzoeksprogramma Dementie (OPD) wil haar bijdrage leveren aan een tweetal van deze ontwikkelrichtlijnen, hierbij doet het programma een investering in de ontwikkeling van praktijkgericht onderzoek bij practoraten op mbo niveau, en tevens wordt de vakinhoudelijke ontwikkeling gericht op dementie gestimuleerd. Met het stimuleren van vakinhoudelijke practoraten streeft het OPD naar een balans tussen onderwijsontwikkeling en vakinhoudelijke kennisontwikkeling die toepasbaar is voor de mbo-professional.

Stichting Practoraten.nl en andere ondersteuning

Stichting Practoraten.nl kent de wereld van practoraten goed en kan een ondersteunende en verbindende rol spelen in de fase van planvorming en verkenning rondom de inbedding van het thema dementie in een practoraat (in oprichting). Of in de verkenning van de mogelijkheden voor een op te richten practoraat. Neem hiervoor contact op via info@practoraten.nl.

Het Onderzoeksprogramma Dementie

Het [Onderzoeksprogramma Dementie](#) is onderdeel van de Nationale Dementiestrategie (NDS) van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De NDS zet zich in voor een doorbraak in de strijd tegen dementie. Dit is de kern van de opdracht die verstrekt is aan ZonMw voor het OPD. De NDS heeft vorm in drie hoofdthema's: 'Dementie onderzocht' (lijn 1), 'Mensen met dementie tellen mee' (lijn 2) en 'Steun op maat bij leven met dementie' (lijn 3). Het Onderzoeksprogramma Dementie werkt primair aan het eerste hoofdthema van de NDS: 'Dementie onderzocht.' Het OPD ontwikkelt kennis en draagt bij aan de ontwikkeling van diagnostiek en therapieën om dementie te voorkomen en te behandelen. Naast kennisontwikkeling stimuleert het programma innovatie en kennisbenutting die moeten leiden tot het voorkomen van dementie en tot een betere kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun naasten nu en in de toekomst.

Bijeenkomsten

Ter ondersteuning worden gedurende de aanvraagperiode door ZonMw drie ondersteunende bijeenkomsten georganiseerd (zie het [tijdpad](#) voor een overzicht van de bijeenkomsten). De bijeenkomsten zullen zich richten op informatie rondom de subsidieoproep, tips voor het schrijven van een subsidieaanvraag en de laatste bijeenkomst richt zich op de begroting en de staatssteunmaatregelen die van toepassing zijn op deze subsidieoproep. U kunt zich aanmelden voor de bijeenkomst(en) door een email te sturen naar dementie@zonmw.nl. Geef daarbij aan voor welke bijeenkomst(en) u zich wilt aanmelden. De bijeenkomst op 4 februari 2026 is in Den Haag bij NWO. De overige twee bijeenkomsten worden online georganiseerd.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Deze subsidieronde staat open voor (docent)onderzoekers die werkzaam zijn bij een in Nederland gevestigde mbo-instelling en die onderdeel uitmaken van een practoraat (i.o.) binnen de sector Zorg, Welzijn en Sport.

Met deze subsidie krijgen zij de kans om innovatieve, praktijkgerichte onderzoeksvragen op het gebied van dementie uit te werken, een interdisciplinaire aanpak te faciliteren en zorgpraktijk, onderwijs en onderzoek te combineren. Hiermee dragen zij bij aan de doorontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de dementiezorg.

3.1.1 Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partijen kunnen aanspraak maken op (een deel van) de subsidie:

- De hoofdaanvrager, werkzaam bij een mbo-onderwijsinstelling;
- Leden van de projectgroep, die met het oog op onderwijsontwikkeling en borging nodig zijn. Deze leden volgen op basis van uw plan van aanpak;
- Het is verplicht om minstens één practoraat en/of practoraat in oprichting te betrekken bij uw project. Dit is zichtbaar op uw begroting;
- Het is verplicht om ervaringsdeskundigen en/of (vertegenwoordigers van) cliënten en naasten te betrekken bij het uitvoeren van uw project. Dit is zichtbaar op uw begroting.

Voor het project moeten een hoofdaanvrager, bestuurlijk verantwoordelijke en projectleider worden aangewezen. Daarvoor geldt:

- De hoofdaanvrager is een in Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon. De hoofdaanvrager heeft een dienstverband bij een MBO-instelling. De hoofdaanvrager is geheel verantwoordelijk voor de subsidie, de uitvoer van dit project conform plan van aanpak, en de financiële administratie.
- De bestuurlijk verantwoordelijke is degene die de rechtspersoon wettelijk of statutair in recht kan vertegenwoordigen. De bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager zijn van dezelfde organisatie.
- Eén persoon wordt aangesteld als de projectleider van het project. Na honorering van de aanvraag verloopt communicatie tussen ZonMw en het samenwerkingsverband via de projectleider.

3.1.2 Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun². Voor deze subsidieronde gelden daarom twee staatssteunmaatregelen, die hieronder verder worden uitgelegd: de De-minimisverordening en de Algemene groepsvrijstellingsverordening

² Artikel 107 VWEU.

(AGVV). Indien een project in aanmerking komt voor subsidie met de De-minimisverordening, wordt dit staatssteuninstrument toegepast. Indien dit niet mogelijk is, wordt de AGVV toegepast. U leest in de desbetreffende secties in dit document welke voorwaarden van toepassing zijn voor deze staatssteuninstrumenten. Mocht u niet zeker zijn welk instrument op uw aanvraag van toepassing is, dan kunt u contact opnemen met het programmateam (zie [sectie 5.3](#)).

3.1.3 De-minimisverordening

Om in aanmerking te komen voor de de-minimisverordening moet de aanvrager verklaren of hij/zij, inclusief de aangevraagde subsidie, in de afgelopen drie jaar al de-minimissteun of andere staatssteun voor dezelfde subsidiabele kosten heeft ontvangen en hoeveel. Per begunstigde mag maximaal €300.000 de-minimissteun ontvangen worden gedurende genoemde periode (afkomstig van verschillende vertrekkende partijen). Aan de hand van de verklaring wordt vastgesteld of nog nieuwe de-minimissteun kan worden verleend.

Het is belangrijk om zorgvuldig na te gaan of in uw geval de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Handelen in strijd met de Europese staatssteunregels kan in het ergste geval betekenen dat u de subsidie moet terugbetalen, inclusief rente.

Als in het (recente) verleden subsidie is verstrekt als de-minimissteun, moet dat in de betreffende subsidiebeschikking zijn benoemd. Heeft u al eerder steun gehad voor hetzelfde project als waarvoor u nu subsidie aanvraagt? Dan moet u dat ook melden.

Het de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2 lid 2 van de de-minimisverordening geeft aan wanneer sprake is van één onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Uw aanvraag voor subsidie kan niet middels de de-minimisverordening in behandeling worden genomen als:

- a. Door toekenning van de gevraagde subsidie het de-minimisplafond voor uw onderneming zou worden overschreden; of
- b. Uw aanvraag anderszins niet voldoet aan de voorwaarden van de de-minimisverordening.

3.1.4 Algemene groepsvrijstellingsverordening

In deze subsidieronde wordt tevens gebruikgemaakt van de algemene groepsvrijstellingsverordening (hierna te noemen 'AGVV'), waardoor er bij subsidieverlening op basis van deze subsidieoproep sprake is van een geoorloofde vorm van staatssteun. Dat betekent dat er financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In [Bijlage 1 – Staatssteun - AGVV](#) vindt u meer informatie over de AGVV, evenals de vereisten van de AGVV waaraan moet worden voldaan.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen³ begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de AGVV. Dit betekent dat alle voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de AGVV eveneens in volle omvang van toepassing zijn op alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen in het samenwerkingsverband. ZonMw stelt de Europese Commissie middels een kennisgeving zoals bedoeld in artikel 11 van de AGVV op de hoogte van deze subsidieoproep.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

³ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

Industrieel onderzoek (Art. 25 AGVV)

Industrieel onderzoek betreft planmatig of kritisch onderzoek dat is gericht op het opdoen van nieuwe kennis en vaardigheden met het oog op de ontwikkeling van nieuwe producten, procedés of diensten, of om bestaande producten, procedés of diensten aanmerkelijk te verbeteren. Het omvat de creatie van onderdelen voor complexe systemen en kan ook de bouw omvatten van prototypes in een laboratoriumomgeving en/of in een omgeving met gesimuleerde interfaces voor bestaande systemen, alsmede pilotlijnen, wanneer dat nodig is voor het industriële onderzoek en met name voor de validering van generieke technologie.

Binnen deze subsidieoproep worden activiteiten gesubsidieerd die kunnen worden aangemerkt als industrieel onderzoek. Over het algemeen mag ZonMw 50% van de subsidiabele kosten (zie onderdeel 1) voor dit type onderzoek subsidiëren. Onder voorwaarden kan dit echter oplopen tot 80% (zie onderdeel 2).

1. Subsidiabele kosten

De volgende kosten van het industrieel onderzoek kunnen worden gesubsidieerd door ZonMw.

- Personeelskosten;
- Kosten van apparatuur en uitrusting voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project;
- Kosten van gebouwen en gronden voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project;
- Kosten voor contractonderzoek, kennis en octrooien die op arm's length-voorwaarden worden gekocht bij of waarvoor een licentie wordt verleend door externe bronnen;
- Kosten voor consultancy en gelijkwaardige diensten die uitsluitend voor het project worden gebruikt; en
- Bijkomende algemene kosten en andere operationele uitgaven, waaronder die voor materiaal, leveranties en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien.

2. Steunintensiteit

Het deel van de subsidiabele kosten dat mag worden gesubsidieerd heet de steunintensiteit. De steunintensiteit wordt per begunstigde berekend. De basissteunintensiteit is 50%. Deze kan echter worden verhoogd tot maximaal 80%, als wordt voldaan aan bepaalde voorwaarden.

De maximale steunintensiteit wordt verhoogd voor middelgrote ondernemingen met 10% en voor kleine ondernemingen met 20%. Daar bovenop kan de maximale steunintensiteit bijvoorbeeld worden verhoogd met maximaal 15% als de projectresultaten ruim worden verspreid via conferenties, open acces opslagplaatsen of gratis of opensource software.

Een eigen bijdrage (in kind of in cash) is verplicht voor het deel van de kosten van de activiteiten dat niet door ZonMw mag worden gesubsidieerd. Die cofinanciering mag niet uit andere overheidsmiddelen komen. In uw projectbegroting neemt u de volledige kosten van het totale project op en geeft u aan welke kosten gedekt worden met het aangevraagde subsidiebedrag en welke kosten met de eigen bijdrage (in cash of in kind).

Tabel 1. Overzicht steunintensiteit

	Grote onderneming	Middelgrote onderneming	Kleine onderneming
<i>Steunintensiteit (basis)</i>	50%	50%	50%
Verhoging steunintensiteit i.v.m. type onderneming	n.v.t.	10%	20%
Verhoging steunintensiteit i.v.m. verspreiding projectresultaten	15%	15%	10%
<i>Dan is de cofinanciering minimaal</i>	35%	25%	20%

Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking

komende kosten moeten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

Bent een kleine of middelgrote onderneming?⁴ Dan moet u bij de indiening van de subsidieaanvraag de [EU SME Self Assessment Wizard](#) invullen. Het formulier mag maximaal 14 dagen vóór indiening van de aanvraag zijn gegenereerd. Het formulier (of screenshot ervan) dient te worden toegevoegd aan de pdf met figuren en tabellen (zie voor meer informatie de [paragraaf 3.1.7. Praktische voorwaarden](#)).

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstelling staatssteun](#).

3.1.5 Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Samenwerking is een vereiste. De projectgroep bestaat ten minste uit een mbo-onderwijsinstelling, één practoraat en/of practoraat in oprichting en ervaringsdeskundigen.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

⁴ Een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 10 miljoen euro niet overschrijdt. Een middelgrote onderneming is een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen euro en/of het jaarlijks balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt.

3.1.6 Welk bedrag kunt u aanvragen?

- In deze subsidieronde kan maximaal € 200.000,- worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 36 maanden.
- Neem kosten voor de inzet van ervaringsdeskundigen en/of (vertegenwoordigers van) cliënten en naasten op in de begroting.
- Indien de aanvraag valt onder het staatssteuninstrument AGVV, dienen partijen een eigen bijdrage te leveren. Het percentage van het totale budget dat een eigen bijdrage dient te zijn is afhankelijk van de organisatie en het project (zie tabel 1. Overzicht steunintensiteit).
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Ten behoeve van onvoorziene uitgaven mag in de projectbegroting een bedrag van maximaal 5% van het aan te vragen subsidiebedrag worden opgenomen. Let op: deze kosten moeten in de eindafrekening worden verantwoord.
- Leveringen of diensten die worden aangeboden door projectpartners dienen tegen een duidelijk onderbouwde kostprijs te worden begroot en geleverd.
- Er mag geen sprake zijn van dubbelfinanciering.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 2.000.000,-

Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#). LET OP: dit is alleen van toepassing voor aanvragen binnen deze ronde die gebruik maken van het staatssteuninstrument De-minimisverordening. Aanvragen die gebruikmaken van het staatssteuninstrument AGVV kunnen geen gebruik maken van deze regeling.

3.1.7. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Uw project start uiterlijk **16 december 2026** en heeft een maximale looptijd van 36 maanden.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen.
- Reserveer een deel van uw projectbudget voor communicatie. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Als uw aanvraag wordt gehonoreerd dan vragen we u een [datamanagementplan](#) op te stellen. ZonMw adviseert u om bij de voorbereiding van uw project alvast het datamanagementplan en de achtergrondinformatie te bekijken i.v.m. de planning van het onderzoek en de begroting. Zoek ook alvast een datasteward of onderzoeksondersteuner voor ondersteuning bij het datamanagement.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
 - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: [een samenwerkingsovereenkomst en/of Letter of Commitment](#).
 - Wanneer gebruik wordt gemaakt van het staatssteuninstrument AGVV:
 - Inge vulde en ondertekende [verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun](#);
 - Inge vulde en ondertekende [verklaring onderneming niet in moeilijkheden](#);
 - Inge vulde en ondertekende [verklaring cumulatie van staatssteun](#);
 - Het formulier uit [de SME Wizard](#).

Let op: Als u gebruik maakt van het staatssteuninstrument AGVV dan verzoeken we u om het formulier uit de SME Wizard te uploaden als pdf onder de optionele bijlage 'Figuren en tabellen.' U mag daarnaast uiteraard alsnog, indien gewenst, gebruik maken van de 2 a4 voor figuren en tabellen. Deze twee onderdelen moeten dan gecombineerd worden in één pdf.
- Wanneer gebruik wordt gemaakt van het staatssteuninstrument De-minimisverordening:

- Ingevulde en ondertekende [Verklaring de-minimissteun](#).⁵
- Ingevulde [begroting](#), passend bij het type staatssteuninstrument dat wordt toegepast.
- [Een samenvatting t.b.v. ervaringsdeskundigen](#) (max. 5 A4 inclusief format, in het Nederlands, in pdf-formaat)
 - U wordt geadviseerd om deze samenvatting te laten meelezen op begrijpelijkheid door een persoon met dementie of mantelzorger. De panelleden krijgen inzicht in de volledige aanvraag maar de samenvatting is een belangrijke bron van informatie voor het panel.
- (Optioneel) max. 2A4 met figuren en tabellen (exclusief eventueel het formulier uit de SME Wizard, horend bij het staatssteuninstrument AGVV).

Wanneer een bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook onderdeel van de beoordeling.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).
Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

De beoordelingsprocedure van de uitgewerkte aanvraag bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de aanvraag door referenten, de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor en een eindbeoordeling door de programmacommissie van het [Onderzoeksprogramma Dementie](#) en een ervaringsdeskundigenpanel van [Patiëntenfederatie Nederland](#). De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de webpagina [Subsidie aanvragen in 10 stappen](#) en naar de [procedurebrochure voor aanvragers](#).

Stap 1: ontvangstcheck

Na indiening wordt uw subsidieaanvraag gecontroleerd op:

- Volledigheid van het ingevulde aanvraagformulier.
- Aanwezigheid en leesbaarheid van de begroting.
- (Verplichte) bijlagen.

⁵ Bij het publiceren van deze subsidieoproep is het nieuwe format verklaring de-minimissteun nog niet beschikbaar gesteld. Per januari 2026 volgt een nieuw format verklaring de-minimissteun. Deze nieuwe versie dient gebruikt te worden. Zodra deze beschikbaar is, zal deze te downloaden zijn via de subsidiepagina van deze oproep.

Daarnaast wordt gecontroleerd of uw project voldoet aan de voorwaarden van deze subsidieregeling. Zie hiervoor [3. Voorwaarden en verplichtingen](#) en [3.1.7 Praktische voorwaarden](#). Als uw subsidieaanvraag niet voldoet aan de eisen voor indienen, krijgt u de mogelijkheid uw subsidieaanvraag opnieuw in te dienen binnen 48 uur na onze ontvangstcheck⁶. Als uw aanvraag compleet is, wordt uw aanvraag in behandeling genomen.

Stap 2: beoordeling

Vervolgens wordt uw subsidieaanvraag op kwaliteit beoordeeld door referenten en op relevantie door een ervaringsdeskundigenpanel van Patiëntenfederatie Nederland over de mate van betrokkenheid van patiënten en hun naasten bij uw onderzoek. U ontvangt deze referentbeoordelingen via Mijn ZonMw.

Stap 3: wederhoor

- De oordelen van de referenten en het panel van de Patiëntenfederatie (hoor) worden aan u voorgelegd voor wederhoor⁷. U krijgt eenmalig de kans om een toelichting te geven. Hiervoor krijgt u 14 dagen de tijd. U ontvangt de beoordelingsformulieren en een verplicht format om hiervoor te gebruiken.
- Op basis van de subsidieaanvraag, het hoor en het wederhoor geeft de programmacommissie een eindoordeel over de kwaliteit, de relevantie en de begroting van de subsidieaanvraag. Een ervaringsdeskundig commissielid zal een eindoordeel geven over de betrokkenheid van patiënten en hun naasten bij uw onderzoek.

Stap 4: besluit

- De commissie brengt advies uit aan het bestuur van ZonMw over het toekennen van subsidie. Als uw subsidieaanvraag wordt gehonoreerd, ontvangt u een toekenningsbesluit. Mogelijk krijgt u aanwijzingen in het toekenningsbesluit. U ontvangt bij het toekenningsbesluit een meldingsformulier. Deze stuurt u, ingevuld en voorzien van een handtekening, retour aan ZonMw. Daarna kunt u starten met uw project.
- Indien uw subsidieaanvraag niet voldoet, ontvangt u een afwijzingsbesluit met een korte motivatie.

4.2 Relevantiecriteria

- **Aansluiting bij het doel van de subsidieoproep en de Nationale Dementiestrategie**
 - Uit de aanvraag moet duidelijk worden hoe het beoogde project aansluit bij het doel van de subsidieoproep: praktijkgericht en innovatief onderzoek stimuleren dat, via het opnemen van nieuwe kennis binnen het onderwijs aan (toekomstige) professionals, bij kan dragen aan het voorkomen en behandelen van dementie en aan de kwaliteit van leven voor mensen met dementie en hun naasten.
 - Er is beschreven hoe met dit onderzoek bijgedragen wordt aan de doelstellingen van [de Nationale Dementiestrategie](#) en het [Onderzoeksprogramma Dementie](#).
- **Kennisoverdracht, implementatie en borging**
 - Maak in uw aanvraag duidelijk hoe tijdens uw project eraan gewerkt wordt dat de opbrengsten van de aanvraag worden geïmplementeerd, verspreid en geborgd in het onderwijs en de beroepspraktijk. Projecten die ZonMw financiert moeten impact hebben. Meer informatie vindt u op de ZonMw-webpagina [Kennisbenutting](#). Nieuwe kennis en kunde moeten gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Dit betekent dat:
 - Duidelijk wordt wat de voorgenomen route is naar kennisbenutting in het onderwijs, de praktijk, of in verder onderzoek.
 - Duidelijk wordt gemaakt wie de beoogde gebruikers zijn van opbrengsten, wat hun rol is binnen het project, en hoe zij de resultaten in de praktijk gaan toepassen in de Nederlandse dementiezorg (onderwijs, praktijk, beleid,

⁶ Het is noodzakelijk dat hiervoor iemand bereikbaar is.

⁷ Let op dat er iemand beschikbaar is gedurende de periode van het wederhoor.

- en/of verder onderzoek).
 - Leg, al voor de aanvang van het project contact met partijen die nodig zijn bij de implementatie van resultaten, bijvoorbeeld met beroepsorganisaties, bedrijfsleven en zorgverzekeraars. Beschrijf de partijen die betrokken zijn/worden bij uw onderzoek om te bereiken dat de resultaten benut zullen worden.
 - Reserveer voldoende budget voor communicatie, implementatie en kennisbenutting. Neem dit op in de begroting en beschrijf in de aanvraag hoe dit budget wordt besteed.
- **Aansluiting op vragen en behoeften van mensen met dementie en/of hun naasten**
- ZonMw hecht veel waarde aan de betrokkenheid van patiënten en hun naasten bij uw onderzoek. Ze spelen daarom een centrale rol bij de uitvoering en implementatie van de projecten. ZonMw wil deze participatie terugzien in de uitvoering van elke fase van het onderzoek. Beschrijf hoe u actief mensen met (een risico op) dementie, mantelzorgers en/of ervaringsdeskundigen betreft in het project. Met 'actief betrekken' wordt bedoeld het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten meebeslissen van mensen met dementie en/of ervaringsdeskundigen of hun vertegenwoordiger.
 - Indien van toepassing dient u ook de patiëntenorganisatie tijdig te betrekken bij uw project.
 - Een panel van ervaringsdeskundigen beoordeelt uw subsidieaanvraag op de volgende criteria:
 - Relevantie vanuit het perspectief van mensen met dementie en hun naasten. Toon aan hoe en bij wie u de behoefte voor (de uitkomsten van) het project hebt getoetst.
 - Haalbaarheid vanuit het perspectief van mensen met dementie en hun naasten.
 - Betrokkenheid van mensen met dementie, mantelzorgers of ervaringsdeskundigen. Het gaat hierbij om betrokkenheid in de opzet en de uitvoering, het gaat dus niet om het includeren van patiënten als studiedeelnemers.
 - Faciliteiten (vacatiegeld, reiskosten etc.) voor mensen met dementie en hun naasten voor betrokkenheid.
- **Diversiteit**
Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals [seks en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.
- **Toegang tot data**
ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw uitgewerkte subsidieaanvraag hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.

4.3 Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
- Beschrijf de probleem- en doelstelling. De doelstellingen van het project zijn SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden) geformuleerd. De vraagstelling is praktijkgericht en innovatief.
 - De vraagstelling is aantoonbaar afkomstig uit de beroepspraktijk.
 - De doelstelling sluit aan op de state-of-the-art-kennis in de professionele praktijk en de wetenschap.
 - De beoogde resultaten zijn helder beschreven.
- **Plan van aanpak**
- Beschrijf de gekozen methoden en analyses, inclusief de onderbouwing.

- Geef een heldere uitwerking van welke activiteiten er worden ondernomen om ervoor te zorgen dat het praktijkgerichte onderzoek direct bijdraagt aan het structureel inrichten van mbo-onderzoek vanuit practoraten.
 - Het plan van aanpak maakt duidelijk hoe de kennis zal landen in het onderwijs en wat voor acties ondernomen zullen worden om dit te bereiken.
 - Beschrijf helder en concreet welke rol is weggelegd voor praktijk, onderzoek en onderwijs.
- **Haalbaarheid**
- Het is aannemelijk dat het doel van de aanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
 - Mogelijke belemmerende en bevorderende factoren zijn in kaart gebracht. Er is uitgelegd hoe er met deze factoren wordt omgegaan in het project.
- **Projectgroep**
- Beschrijf de projectgroep beschikt over voldoende inhoudelijke, praktische en methodologische ervaring en expertise. En daarmee bijdraagt aan de kwaliteit van het project.
 - De bereidheid tot actieve deelname van betrokken partijen is aangetoond door middel van een ondertekende intentieverklaring actieve deelname projectgroep.
 - Er is een duidelijke omschrijving van alle samenwerkingspartners, hun rollen, taken en verantwoordelijkheden. Ook in de planning en fasering zijn deze rollen, taken en verantwoordelijkheden per partner concreet beschreven.
- **Begroting**
- De aangevraagde subsidie past binnen de kaders van de subsidieoproep.
 - Het aangevraagde budget is realistisch onderbouwd op basis van de omvang van het project.
 - Kosten voor de inzet van ervaringsdeskundigen zijn opgenomen in de begroting.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.4 Prioriteitstelling

De programmacommissie geeft op basis van de gestelde relevantie- en kwaliteitscriteria een eindoordeel over de relevantie en kwaliteit van de subsidieaanvragen. Alle aanvragen dienen minimaal als relevant en van voldoende kwaliteit beoordeeld te worden om voor honorering in aanmerking te komen. Bij prioritering van de subsidieaanvragen weegt de relevantiebeoordeling zwaarder dan de kwaliteitsbeoordeling.

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

Relevantie	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant	Niet relevant
Kwaliteit				
Zeer goed	1	3	-	-
Goed	2	4	-	-
Voldoende	5	6	-	-
Matig	-	-	-	-
Onvoldoende	-	-	-	-

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren: als eerste zal worden gekeken naar aansluiting en de samenwerking/inbedding in het practoratenlandschap en als tweede zal gekeken worden naar borging in de praktijk van zorg en ondersteuning voor mensen met dementie.

5. Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is **12 mei 2026, om 14.00 uur**.

Het gehele tijdspad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.1 Tips

- Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'. Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).
- Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

Let op! Zorg dat de documenten die u uploadt niet beveiligd zijn. Begrotingen of andere bestanden die ondertekend zijn (bijvoorbeeld met ValidSign) hebben vaak automatisch een beveiliging. Zorg dat u deze eraf haalt vóór u het bestand uploadt, anders kan het systeem het bestand niet goed verwerken. U kunt controleren of uw PDF een beveiliging heeft door het te openen in Adobe Acrobat, op de rechtermuisknop te klikken, naar documenteigenschappen te gaan en dan naar het tabblad beveiliging te gaan. Daar kunt u zien of en hoe uw bestand beveiligd is. U kunt ook de pdf in een browser openen, als uw bestand beveiligd is komt dit in een balkje bovenin te staan.

- Zorg ervoor dat gedurende de aanvraagperiode de hoofdaanvrager, of een duidelijk gecommuniceerde vervanger met goedkeuring van de hoofdaanvrager beschikbaar is voor reactie. In het bijzonder gedurende de ontvangstcheck en het wederhoor.

5.2 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van <dementiezonmw.nl >. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.3 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met het bureau via dementie@zonmw.nl of met 070-349 5470. Vraag naar Miranda van Duijn (senior programmamanager) of Gabriëlle Lijten (programmasecretaris).

5.4 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 78, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.5 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Subsidie aanvragen in 10 stappen](#)
- [Wat dien ik in?](#)
- [Voorwaarden en verplichtingen](#)
- [Beoordeling subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en samenwerking, bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun](#)

- [Alles over FAIR-datamanagement bij ZonMw](#)
- [Open Access](#)
- [Kennisbenutting](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Programmapagina Onderzoeksprogramma Dementie](#)

Bijlagen voor subsidieaanvraag:

- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Samenvatting t.b.v. ervaringsdeskundigen](#)
- [Begrotingsformat](#)
- [Verklaring de-minimissteun \(wordt vernieuwd\)](#)
- [\(Optioneel\) Verklaring onderneming in moeilijkheden](#)
- [\(Optioneel\) Verklaring cumulatie van staatssteun](#)
- [\(Optioneel\) Bevel tot terugvordering van staatssteun](#)
- [\(Optioneel\) SME self-assessment](#)

6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV](#)
- [Bijlage 2 – Staatssteun – de-minimisverordening](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de AGVV moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de AGVV. Deze vindt u hieronder.

- ZonMw verleent geen subsidie als het onvoldoende aannemelijk is dat uw aanvraag aan alle definities en voorwaarden van de AGVV voldoet, of als subsidieverstrekking naar het oordeel van ZonMw leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.⁸
- ZonMw verleent geen subsidie als de datum van aanvang van de werkzaamheden aan het project of van aanvang van de activiteiten eerder is dan de datum van indiening van de subsidieaanvraag.⁹
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij door Nederland toegekende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.¹⁰ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen in moeilijkheden.¹¹ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring onderneming niet in moeilijkheden](#) ingevuld en ondertekend toe.
- Cumulering van subsidies (of andere vormen van staatssteun) voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, mag er niet toe leiden dat de maximale steunintensiteit wordt overschreden. Indien reeds door een bestuursorgaan of door de Europese Commissie subsidie is verstrekt voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, dan zal ZonMw slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekken dat het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan het bedrag dat op basis van de AGVV mag worden verleend.¹² Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring cumulatie van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.

⁸ Artikel 1 lid 5 AGVV

⁹ Artikel 6 AGVV

¹⁰ Artikel 1, lid 4, sub a AGVV

¹¹ Artikel 1, lid 4, sub c AGVV. Financiële moeilijkheden als bedoeld in artikel 2, lid 18 van de AGVV

¹² Artikel 8 AGVV

Bijlage 2 – Staatssteun – de-minimisverordening

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de de-minimisverordening moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de de-minimisverordening. Deze vindt u hieronder.

Op grond van de de-minimisverordening kan een onderneming van verschillende overheidsinstellingen maximaal € 300.000, - aan subsidie ontvangen over een periode van 3 jaar zonder dat dit ongeoorloofde staatssteun oplevert. Bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag dient u een [Verklaring de-minimissteun](#) in waarin u alle de-minimissteun opgeeft die u over de twee voorgaande belastingjaren en in het lopende belastingjaar heeft ontvangen. Als in het (recente) verleden subsidie is verstrekt als de-minimissteun, zou dat in de betreffende subsidiebeschikking of andere document uitdrukkelijk moeten zijn aangegeven.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de de-minimisverordening. Dit betekent dat alle ondernemingen die binnen het project subsidie ontvangen een eigen de-minimisverklaring moeten aanleveren.

Het is belangrijk om zorgvuldig na te gaan of de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Handelen in strijd met de Europese staatssteunregels kan leiden tot terugvordering van de verleende steun, vermeerderd met wettelijke rente.

Het de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2 lid 2 van de [de-minimisverordening \(nr. 1407/2013\)](#) geeft aan wanneer sprake is van één onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Uw aanvraag voor subsidie wordt afgewezen als:

- a. één van de situaties bedoeld in artikel 1 van de de-minimisverordening zich voordoet waarbij toepassing van de de-minimisverordening is uitgesloten;
of
- b. door toekenning van de gevraagde subsidie het de-minimisplafond zou worden overschreden;
of
- c. uw aanvraag anderszins niet voldoet aan de voorwaarden van de de-minimisverordening.